

in obstalo. V torek, 21. jan., smo njeno truplo zagrnili z zemljo ob navzočnosti mnogobrojne občinstva, posebno mater članic Marijine družbe za žene, ki so spremile svojo tovarišico na zadnji poti. Naj v miru počiva! Rodbini izrekamo naše sožalje!

Smrt je kosila pri Sv. Križu pri Rog. Slatini. Smrti kosil. Dne 25. t. m. smo pokopali na en dan kar tri osebe, in sicer: Bele Marijo, prevzitarico iz Nimnega, Hrepevnika Janeza, pos. sina iz Nezbiš. Še isti dan se je ustavila smrt pri starem Cverlinu Lovrencu pri Sv. Trojici. Slednji je bil mnogo let cerkovnik na Rodnah. Naj počiva v miru.

Dva tipa preminula pri Sv. Ruperta nad Laškim. Prava mučenica je bila Hercog. Marija, p. d. Starčeva, ki je 16. jan. doživela: celih 9 mesecev je bila ta dobra mati prikovana na bolniško posteljo, kjer je morala prenašati nepopisne bolečine, povzročene po revmatizmu. Samo njena globoka vera in zaupanje v Boga ji je dala moč, da je svoje veliko trpljenje voljno prenašala. Veliko število sorodnikov, sosedov in znancev je rajno mater spremlilo na njeni zadnji zemeljski poti. Blaga mati, počivaj v Gospodu! Dne 15. jan. pa je na Javorniku umrl Jožef Starkel, p. d. Langerjev. Bil je na svetu ubogi Lazar, pa je zdaj bogat pri Bogu. Bog ti da j sladek odpočitek v večnosti!

Najstarejši faran umrl pri Sv. Miklavžu nad Laškim. V ponedeljek, dne 20. januarja, je umrl na Koncu najstarejši človek v naši župniji. Se-

liš Anton, po domače stari Jake. Rojen je bil 17. januarja 1852, je torej izpolnil 89 let. Do letošnje hude zime je še skoro vsako nedeljo prišel pol ure daleč k službi božji. En sin je padel v vojni, a dva sta na boleznih, ki sta jo dobila v

vojni, umrla doma, med temi tudi tisti, ki je bil gospodar doma. Ker so pomrli tudi vnuki, otroci sina gospodarja, je tako blagi starček živel pri tujih ljudeh. Vladalo pa je v hiši pravo, mirno in zgledno življenje. Svetila mu večna luč!

Dopisi

Slovenjgraški okraj

Razbor pri Slovenjem Gradcu. Kakor drugod ob meji, smo tudi pri nas priredili šolsko božičnico na imendan našega g. župnika Obliaka Antona, to je 17. jan. Pri tej priliki je bilo obdarovanih več fantov in deklet šolarjev z obleko in spodnjim perilom, kakor s čevlji in s šolskimi potrebščinami, tako da ni noben šolar odšel praznih rok domov. Slovesnost je bila tem lepša, ker so bili navzoči številni starši otrok, kateri so pogumno nastopali pri deklamacijah božične igre in pevskih točkah, za kar gre zahvala tukajšnjim učiteljem in šolskemu odboru, ki se veliko trudijo za povzdig šolstva. Zahvaljujejo se pa vsi obdarovani številnim darovalcem, trgovcem in tverkam v Slovenj Gradcu za lepa darila. Posebna zahvala gre gosp. Skubecu Rihardu, veleposesniku na Urškinem dvoru, ki je poslal lepo darilo v denarju. Poklonili smo se tudi spominu blagopokojnega voditelja dr. Korošca, velikega prijatelja šolske mladine.

Dravska dolina

Selnica ob Dravi. Dne 19. januarja se je vrnil pri nas kmetijskостrokovni tečaj, na katerem so predavali gg.: okrajni kmetijski referent Filipič o svinjereji, inž. Adamič in inž. Šturm pa o sadjarstvu. Nadaljevanje tečaja se je vrnilo obenem z občnim zborom krajevne KZ v petek, 24. januarja, ob oblihi udeležbi kmečkega prebivalstva, predvsem posestnikov-gospodarjev iz zelo obširne občine, kar je vsekakor zelo hvalevredno. Predaval je g. referent o svinjereji, okrajni živinozdravnik g. Zemljič o kužnih boleznih, g. inž. Adamič pa je predaval o pomenu združništva kot uvod v občni zbor KZ namesto slučajno zadržanega bivšega poslanca g. Špindlerja. Zelo razveselivo je dejstvo, da se tudi začnejo kmečki ljudje bolj zanimati za svojo strokovno organizacijo, kar so pač predvsem povod sedanji hudi časi, ker pač uvidijo, da od nikoder drugje ne morejo pričakovati pomoči kakor v lastni organizaciji, katera bo res zastopala samo njihove koristi, ter da se tako strnjene postavimo v bran vsemu, kar je proti našim načelom in življenjskim pravicam. Kmetje, prav je tako, le trdno se oklenimo svoje organizacije in naj med nami vlada sloga, da bomo tako imeli tudi mi več vpliva na javno življenje.

Pohorje

Sv. Lovrenc na Pohorju. Zadnji dve nedelji so bile pri nas podvezne smučarske tekme mariborske ZFO. Odlično je sodeloval tudi domači Fantovski odsek. Pri patrolnem teku si je letos že drugič pridobil prehodni pokal mariborskega

župana dr. Juvana. Tekmovale so tudi mladenke domačega Dekl. krožka. 16. januarja se je vrnil v tukajšnjem Društvenem domu tečaj Katoliške akcije za kmečka dekleta. Vodila ga je gđ. katehistinja z Betnave. Tečaja so se poleg domačih deklet udeležila še dekleta iz Pušcave in iz Sv. Ožbalta. Potrebni so taki tečaji za našo mrzlo Dravsko dolino, da bi se vsaj malo razgibala. Tako smo hladni tu ob Dravi in za kaj verskega tako malo dovzetni. — V domu se je pred kratkim uprizorila pretresljiva igra »Svetišče gorje«. Za Svečnico pa pripravi igralna družina Kmečkega bralnega društva veseloligro, polno smešnih prizorov »V mlino za potokom«. Kdor se hoče nasmejati, naj pride. Prijatelji vabljeni!

Radvanje pri Mariboru. V nedeljo, dne 26. januarja, se je vrnil občni zbor našega Prosvetnega društva, ki je pričal o smotrnem in požrtvovalnem ter zelo plodonosnem delovanju te velevažne prosvetne organizacije. Predsednik Prosvetne zveze rektor dr. Hohnjec je izpregovoril spominke besede v proslavo dela in veličine rajnega slovenskega voditelja dr. Korošca. Hkrati je raztolmačil potrebo in pomen krščanske in slovenske narodne prosvete, zlasti za našo narodno in državno mejo. Izvoljen odbor, ki mu načeluje vrtnar Kranjc in mu tajnikuje g. kaplan Duh, bo začelo delo z verno in uspehom nadaljeval.

Reka pri Hočah. Lepo in krasno uspelo božičnico šolskih otrok je priredilo šolsko upravitelstvo v Reki pri Hočah dne 19. jan. 1941 ter ob tej priliki obdarovalo nad 200 otrok. Bilo je razdeljenih 35 parov izvrstnih čevljev v vrednosti nad

OBJAVA GLEDE KNJIŽNIH NAGRAD

Vsem, ki so naročili Cirilovo knjižnico ali pa še mislijo isto naročiti, sporočamo, da smo na prošnje mnogih naročnikov podaljšali rok za žrebanje do zadnjega marca, češ da morajo sedaj za novo leto plačevati predvsem naročnino za razne liste.

Istočasno vabimo vse zasebnike kakor tudi društva, ki imajo svoje knjižnice, da si naj nabavi knjige iz Cirilove knjižnice. Kdor nima seznama, naj piše ponj Tiskarni sv. Cirila v Maribor. Tam dobite tudi pogoje za žrebanje.

Knjige lahko kupite tudi v vseh naših podružnicah v Mariboru, Ptuj in Trbovljah.

Tiskarna sv. Cirila.

Zemljevid k bojem v severni Afriki

Ljudje bivajo v ceveh. Januš Golec:

O starogrškem modrijanu Diogenu je znano, da je živel v sodu. A da živi kar celo mesto v lončenih ceveh, pa spada že k čudovitostim naše dobe. V Medeninu, to je v južnotunezijskem mestu v severnoafriški puščavi, kjer sonce podnevi vse neusmiljeno požge in kjer ponoči ni nobenega kuriva zoper precejšen mraz, si puščavski prebivalci narejajo dolge cevi iz ilovnate lončevine, ki ležijo večkrat druga vrh druge v več nadstropjih. Svetlobni predeli, ki segajo od najvišjega nadstropja do tal, omogočajo ljudem, da se morejo pregibati v notranjosti cevi. V tem mestu iz cevi, ki je bilo znano po legi že Rimljanom, živi krog 5000 prebivalcev, ki so v večnem boju z mučnim pomanj-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Utrdbe, orožje in strelivo nikakor ni vse, da poveljnik odpodi ali se ubrani napadalca. Glavno za napad in obrambo je in bo ostal dobro izvežban vojak.

Kake stalne večje posadke Maribor ni premogel, ker je bil premajhen in bi ga bilo vojaštvo preveč stalo. Za prvo silo je imel poveljnik mesta nekaj mož pri rokah in tudi oba gradova sta bila zasedena od oboroženih landsknehtov.

Kakor hitro pa je pretila mestu resnejša nevarnost, je bila naloga mestnega poveljnika, da je oskrbel izvežbano posadko in si zagotovil pomoč od zunaj. Poveljnik Wildenrainer je imel desno roko pri novačenju in vežbanju brambovcev v osebi mestnega stražmojstra Kajetana Hercoga. Omenili smo že, da je bival pribočnik mestnega poveljnika v najbolj visokem stolpu, od koder je imel razgled po utrdbah in okolici. Kajetan Hercog je bil v letih dvojne oblege Maribora znana in spoštovana osebnost, ki je lahko nadomeščala poveljnika povsod radi poznanja razmer. Mariborčani mu niti niso, da

ga je rad cikal v mirnih časih, a je bil na mestu, če je opazil s stražnega stolpa sovražnika.

Zavrnjena snubitev

V zimi 1531/32 se je pojavil nenadoma v Mariboru graničarski stotnik Pero Čatorič z 20 uskoškimi jezdec kot spremljevalci. Javil se je pri pobratimu Kristofu, kateri ga je vzel na stan, njegovo konjenico pa je porazdelil na hleve premožnejših meščanov. Pero je prinesel mestnemu poveljniku ustrezno ponudbo svojih sorojakov, da bi jih bilo pripravljenih kakih pet sto stopiti med branilce Maribora proti preskrbi in dobri denarni nagradi. Gospod Kristof je bil mnenja, da je za tako izdatno pomoč potreben pristanek deželnih stanov v Gradcu. Ti morajo sklepati o vojaški soldnini, ker neznatno mariborsko mesto bi samo težko zmoglo v več mesecev segajoče vzdrževanje v prehrani ter plačilu. Uskok je bil zadovoljen z zavlačevalnim odgovorom, saj se mu ni mudilo nikamor in obdravski Maribor je bil nekaj drugega kakor dolgočasna in do golih kosti oplenjena turška granica.

Mariborčani so videli uskoke prvič. Že po par dneh so se čudili, da branijo ti ljudje Hrvatsko ter Slovenijo pred Turčini, s katerimi so v marsičem izenačeni.

Stotnik Pero se je izkazal vrednega poveljnika soderge, katera se vsiljuje med štajerske brambovce. Par dni bivanja pod gostoljubno streho gospoda Kristofa je od-

9500 din, nadalje večje število oblek, mnogo perila, nogavic, sol. potrebščin, čokolade itd. Vsa božičnica je cenjena na približno 12.000 din. Vsi obdarovani otroci so dobili obleke in perilo že izgotovljeno po meri. Da je božičnica tako lepo uspela, se šolski upravitelj pristrčno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so v denarju ali blagu prispevali po svoji moči in volji. Saj je nešteto otrok, ki morajo pozimi in poleti, ob lepem in slabem vremenu premagati celo 10 km dolgo pot v šolo, in to po zelo težavnem gorskem terenu. Največ uvidevnosti in največ socialnega čuta je pokazal sreski načelnik g. Elletz, prispeval je veliko vsoto in nam pomagal nakupiti odlične čevlje po izdatno nizki ceni. Nadalje je prispeval 1000 din g. Lebe Josip iz Reke, tovarna za impregniranje lesa Guido Rütgers iz Hoč 500 din, upravnica občina Hoče 300 din, uprava Dobra »Rogoza« 250 din, tovarna Sana obilo čokolade, po 100 din so darovali prevzvišeni gospod dr. Ivan Tomazič, knezoškof lavantinski, Kmečka hranilnica in posojilnica, Domadenik Jožef, Hausampaher, Vretzl Bogomir iz Hoč, Petek in Bezjak iz Frama ter nad 100 drugih dobrotnikov, ki so prispevali od 10—70 din ali v raznem blagu za obleke in perilo. Zelo lepo gesto so pokazali razni trgovci iz Maribora in okolice, za njimi niso zaostajali ne tovarnarji niti razni odvetniki in zdravniki ter naše planinske postojanke in domačini. Nebeški Oče naj bo vaš plačnik.

Slovenjebistriški okraj

Sp. Polskava. Čitalnica Kmečke zveze v Sp. Polskavi je zadnji čas nabavila lepo število knjig krasne vsebine od pisateljev: Sienkiewicz, Jurčić itd. Čitatelji, segajte po njih. Tudi za naprej so knjige že naročene.

Slov. Bistrica. Socialni odsek za zimsko pomoč v Slovenski Bistrici, ki se je ustanovil meseca novembra minulega leta, dela s polno paro, da izvrši nalogo, ki si jo je zadal ob svoji ustanovitvi. Poročati moramo, da so se častno odzvali prošnjam socialnega odseka za prispevek zimski pomoči vsi, ki imajo srce za trpečega brata.

Slovenske gorice

Jarenina pri Mariboru. Pri nas, kjer je bilo nekaj aredišče narodnega, prosvetnega, gospodarskega in političnega življenja v obmejnih Slov. goricah, se tudi v sedanji težki dobi gibljemo. Poleg raznih mladinskih in prosvetnih prireditev imamo tudi dobro delujočo krajevno organizacijo Jugoslovanske radikalne zajednice, kateri predseduje odlični naš župan Sparl. V nedeljo, 19. januarja, je organizacija sklicala sejo širšega odbora in zbora zaupnikov ter je povabila na sejo predsednika okrajne organizacije JRZ, bivšega poslanca žebota, da nam na seji poda zaupno poročilo o zunanji in notranji politiki. Prišli so vsi povabljeni odborniki in zaupniki. Predsednik Sparl je podal poročilo o delovanju. Uvodoma pa se je spomnil v lepih besedah prerano umrlega voditelja Slovenije dr. Korošca. Ravno v Jarenini sta dr. Korošec in blagopokojni poslanec Roškar polagala prve temelje za Kmečko zvezo in za organizacijo SLS. Navzoči moške in fantje so stoje poslušali predsednikove besede in zaklicali

umrlemu voditelju trikratni »Slava!«. — Nato se je potrdil stari odbor JRZ. Podžupan žebot iz Maribora nam je na vprašanje pojasnjeval sedanji svetovni in notranji položaj po njegovi stari navadi tako po domače, da smo vsi lahko razumeli njegove besede, kako se suče vojna, da smo mi Jugoslovani in še posebej Slovenci, zaradi pametne politike naše stranke in naše vlade izvzeti iz krvave in strašne vojne, ki divja okrog nas in uničuje mlada življenja in ljudsko premoženje. Povedal nam je tudi, da ima pri tej spretni, za nas rešilni politiki glavno zaslugo umrli vodja dr. Korošec, katerega bomo strašno težko pogrešali. Po seji JRZ pa je bila na občini seja obč. prehranjevalnega urada in trgovcev radi porazdelitve živil. Hvala Bogu, da je koruza v letu 1940 dobro obrodila. Za letos se bomo pač morali zadovoljiti s koruznimi žganci in koruznim kruhom.

Sv. Jakob v Slov. goricah. V dneh 13. in 20. januarja je banska uprava priredila pri nas strokovni kmetijski tečaj. Reči moramo, da je bila udeležba zelo lepa, vendar pa je velika škoda, da se marsikateri tega tečaja ni udeležil, pa bi se ga sigurno, če bi vedel, kako zanimivo, praktično in poljudno so gg. kmetijski referenti razlagali vse panoge kmetijstva. Naše žene in dekleta je predvsem zanimalo prelepo in nadvse poljudno predavanje o svinjereji, naše gospodarje pa razprava o različnih kužnih boleznih, o sadjereji, o oskrbovanju novih vinogradnih nasadov. Celo pri predavanju o gozdarstvu smo slišali veliko zanimivih in praktičnih reči. Hvaležni smo tudi g. Spindlerju, bivšemu poslancu, za njegovo v-podbudo za zadržanje in za vsa druga pojasnila. Gg. referenti naj bodo prepričani, da njihove velike žrtve niso bile brezuspešne. Želimo jih kmalu zopet slišati in upamo, da nas bo potem še več, ker bo vsak udeleženec in udeleženka poagital pri svojih sosedih in znanih.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Od 16. do 19. januarja so imeli naši mladeniči duhovne vaje, ki jih je vodil misijonar g. dr. Jože Gracar iz Grobelj pri Domžalah. Vsak dan so imeli dve pridigi. Skupnega sv. obhajila se je udeležilo 150 mladeničev. Naj Bog blagoslovi lepe nauke misijonarjeve! — Imamo seveda še več fantov, toda mrzleki so ostali doma. Vam pa vsa čast, ki ste se udeležili duhovnih vaj! — Na Svečnico bo imela naša sadjarska in vrtnarska podružnica svoj občni zbor po rani službi božji v šoli. Na dnevnem redu je tudi poučni govor o sadjarstvu. Udje in vsi sadjarji, udeležite se ga!

Sv. Anton v Slov. goricah. Prosvetno društvo vprizori na Svečnico po večernicah v društvenem domu tridejanko »Pri Hrastovih«, na katero se vabijo vsi domačini in sosedje. Sodeluje domači pevski zbor in domača godba.

Ptujsko polje

Ptujska gora. Obilo smeja in zabave vam bo nudila na Svečnico popoldne po večernicah v šoli na Ptujski gori lepa veseloigra »Nevesta iz Amerike« od J. Mlakarja. Ker bo obisk kakor navadno velik, si poskrbite vstopnice že vnaprej.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Šola je na boštjarsko nedeljo, ko je malo farno prošenje, priredila roditeljski sestanek. Obisk je bil lep, govora

g. šol. upravitelja in g. kateheta tudi. Le uspeh pouka najbrže ne bo tak kot bi bilo želeli. Ljudje so pač dostikrat že s tem zadovoljni, ako slišijo lepo besedo, a kar je glavno, da bi sami pri sebi kaj ukrenili, to se jim pa marsikdaj zdi pretežavno. Toda ravno izvedba dobrih načrtov je krona uspeha. — Konjerejci na spodnjem Ptujskem polju so dobili za svoje plemenske kobile v svojem okolišu točasno najlepšega medžimurskega plemenskega žrebca. Kupil si ga je znani oskrbnik banovinskih žrebcev g. Jože Rižnar iz Gajevc. Imel je velike težave, preden je dobil od hrvaških oblasti dovoljenje za odgon žrebca, ki mu je bila cena 18.000 din. Novemu lastniku dragocenega konja želimo, da bi imel z njim dosti veselja in koristi, a konjerejci pa da bi širrom Ptujkega polja in sosednjega dela Slovenskih goric zredili od tega žrebca mnogo lepih žrebet.

Sv. Marko. Na Svečnico po večernicah priredi naša mladina, organizirana v naših prosvetnih društvih, krasno narodno igro s petjem »Divji lovec«. Prijatelji naše mladine ste vabljeni!

Halozze

Sv. Barbara v Halozah. Preteklo nedeljo je imela tukajšnja Sadjarska podružnica svoj redni občni zbor. Udeležba je še bila precej zadovoljiva, pristopili so vsi navzoči nazaj in ostali zvesti naši sadjarski organizaciji. Kateri pa še niste ta dan bili navzoči, imate še priliko, da se vpišete za člane in plačate članarino. Če ne morete vsega naenkrat plačati, lahko do aprila na obroke, ker boste rabili Sadjarsko podružnico med letom večkrat, razen tega pa sprejemate celo leto društveno glasilo »Sadjar in vrtnar«. Letos vinogradniki zelo slutijo, da je vinska trta pozabila v ledenem oklepu. Doslej smo imeli v novem letu samo še enega malega mrljca v župnji. Regulacija potoka se bo tudi kmalu pričela, kakor hitro bo mogoče in se že v ta namen vršijo merjenja. Posestniki že odstranjujejo drevesa ob potoku v svrhu lažjega merjenja, ki ga vrši banovinski inženir, ki nadzoruje tudi vsa dela.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. V našem okraju se je že pojavilo nekaj primerov nalezljive ohromelosti svinj. Bolezen je zelo huda in doslej še niso iznašli primerne sredstva, s katerim bi se lahko bolezen preprečila.

Bogojina. V teku časa smo brali v »Slov. gospodarju« mnogo poročil, kako se je v raznih krajih Slovenije počastil spomin na pokojnega voditelja slovenskega naroda g. dr. Antona Korošca. Zato si tudi mi Bogojinčani štejemo v čast, dati v javnost, na kakšen način se je pri nas počastil spomin velikega pokojnika. Pri nas je ta spomin počastil Fantovski odsek s tem, da je sklical v nedeljo žalni sestanek in ob udeležbi vsega članstva FO in Prosvetnega društva se je na sestanku med drugim podal tudi življenjepis ter vse podrobnosti o smrti g. dr. A. Korošca. V ponedeljek smo se pa polnoštevilno udeležili sv. maše, zadušnice. Druge sv. maše zadušnice, ki je bila v tork, se je ponovno udeležilo vse članstvo naših organizacij, ki se pogreba ni moglo udeležiti, vsa šolska

prl) hišnemu gospodarju in Kunigundi oči. Prepričala sta se, da se je priklatil brat Pero v mesto z nekoliko drugimi nameni, kakor jih je hlinil z vstopom med branilce.

Divjaški uskok je imel oči za presojo ženske lepote ter privlačnosti. Kaj je bilo bolj na dlani nego dejstvo, da si je hotel po graničarski navadi osvojiti Kunigundo za vsako ceno. V vlogi graničarskega snubca je poznal dvojce: predaj se mi z dušo in telesom, nagradim te s turškim zlatom in postavim, kjer koli si izbereš, grad, v katerem boš neomejena gospodarica nad imetjem in življenjem v službovanje izročene uskoške kompanije. Pero ni bil oboževatelj, kateri bi si skušal deklško srce nakloniti s pristranskimi pogledi, nasmehom, z ubiranjem strun in pesmijo pod oknom, z občudovanjem vzbujajočim pripovedovanjem vojaških doživljajev; zahteval je popolno predajo na prvi pogled in če bi se oče Krištof protivil, pobeg v skrita uskoška zatočišča, kamor ne sega roka pravice. Kaj je bilo njemu mar, da je bil sam priča zaroke Kunigunde z Janezom v Vrhovem dolu! Njemu je bilo v ženskem vprašanju merilo in vodilo: kdor prej pride, prej melje. Sedaj je bil on v Mariboru in vrag po onem, kateri bi jo rad za ženo bogznaj kdaj. Meščanska Kunigunda mu je bila pogodu ženska in zakaj bi ne postala življenjska družica uskoku, kateri ji bo nasul na pot zlatnikov na mernike in jo čuval, da je noben moški niti pogledati ne bo upal, kaj šele, da bi se je dotaknil, ali jo celo žalil ter ogrožal!

Tako se je glasilo razkritje uskoške ljubezni nežni, ljubki, rahločutni, pobožni in z obljubo zaročne zvestobe vezani Kunigundi, edinki mariborskega mestnega sodnika. Stotniku sta se pobesila oba konca črnih mustač preko brade, ko ga je Kunigunda v odgovor na snubitev sunila od sebe, skočila iz sobe za goste v kuhinjo ter stekla od tam na dvorišče med služinčad.

Dejanski odgovor s sunkom in pobegom je razumel podivjani uskok. Ženitvena ponudba in temeljita zavrnitev sta se odigrali tako naglo in nepričakovano, da sta bili trenutno preveč za graničarja Čatoriča. Še tako močan udarec turške sablje po čeladi bi ga ne bil tako omamil, kakor ga je sunek deklške roke. Trajalo je nekaj časa, preden se je zbral in uganil, da je zaenkrat nasilno ugrabljenje predrznice nemogoče. S koncema mustač je zamigal, zarežal po pasje, zaškripal z zobmi, pljunil na tla in si dal duška v vzdihu:

»Majko ti tvojo! Tisoč vragov me naj raznese v sončni prah, če ne boš moja, a ne v gradu, pač pa v uskoškem brlogu!«

Uskoško maščevanje

Oče Krištof je takoj zvedel, kaj se je odigralo med njegovo edinko in uskoškim snubcem. Odobril je junaški in edino pametni postopek hčerke, katere vendar ni vzgojil za uskoškega tolovaja, ampak za poštenega, če že ne bogatega in imenitnega moža.

kanjem vode, saj nudi pomladanski dež le prav malo odvisne vode. Ta se zbira v edinem vodnjaku tega čudovitega mesta na robu skrajnih življenjskih možnosti!

Netopirji so pomagali odkriti čudo podzemlja. V Novi Mehiki (Zedinjene države) so začeli na novo raziskovati ogromne podzemeljske jame, ki so bile znane že nekaj časa. Preuredili jih hočejo v veliko turistično privlačnost. Te »Caribadske jame«, kakor jih imenujejo, je odkril že l. 1902. neki cowboy (pastir), ki je jahal skozi deželo. Iz velike skalne razpoke je vzel pred njegovimi očmi ogromna jata netopirjev, ki je bila videti v nesigurni svetlobi zahajajočega dne kakor velik, proti nebu dvigajoč se steber dima.

mladina in veliko število farnikov. Pokojnega voditelja je na njegovi zadnji poti pospremlilo častno število članov našega odseka v kroljih in v civilu ter s tem izkazalo velikemu pokojniku poslednjo čast. Za vsa njegova dela bodi Bog pokojnemu voditelju dober plačnik!

Bogojina. Dne 30. januarja in dne 6. februarja bo pri nas gospodarski teden, ki ga organizira s pomočjo Kmečke zveze v Ljubljani naša Kmetijska zbornica. Udeležite se ga polnoštevili!

Sv. Sebeščan. V naši občini sta dva mrliska oglednika in oba na kraju občine. Ne vemo, zakaj morajo na primer iz Salamenec iti do teh oglednikov do 10 km daleč. Zakaj na bi bil en oglednik v Pečerovcih, Moščancih ali Salamenecih. Prosimo občinsko upravo, da gre svojim občanom na roko, saj sama pri tem ne bo imela nobene škode.

Kobilje. Za božične praznike nam je naš Fantovski odsek s Prosvetnim društvom priredil prav lepo igro »Vrata«. Igra je bila zelo dobro izvajana in tudi obisk je bil polnoštevilen. Take prireditve bomo vedno z veseljem obiskovali.

Gaberje. Posestnik Karel Gene je bil pred dnevi v Soboti obsojen na štiri mesece strogega zapora ter na izgubo častnih pravic za eno leto, ker je v kleti Rozalije David, kjer je imel spravljeno svoje vino, kradel vino svoje dobrotnice, ki mu je iz prijaznosti dovolila mesto v kleti. V klet je zahajal s ponarejenim ključem.

Dolnja Lendava. Ravnatelj meščanske šole g. Simon Dobernik je prošil za premestitev. Njegovi prošnji je bilo ustreženo ter je postavljen za ravnatelja meščanske šole v Mariboru. Želimo mu obilo uspeha!

Savinjska dolina

Sv. Pavel pri Preboldu. Kakor opazate, smo se začeli tudi pri nas zadnji čas malo bolj zanimati za naš priljubljeni list. Vsi naročniki »Gospodarja« se moramo bolj zanimati zanj, ga priporočati svojemu sosedu ter ga dati tudi na razpolago za čitanje. Videli boste, da ga bodo počasi vzljubili in ga radi prebirali. Pozneje bodo brez izjeme vsi zavedni slovenski gospodarji naročili svoj list »Slovenski gospodar«. — Kaj pa je zopet novega pri nas? Iz Kapl. vasi je bilo prodano na javni dražbi potom okr. sodišča v Celju malo posestvo, obstoječe iz okrog 1 ha zemlje, hiše in gospodarskega poslopja po pokojni Jožefi Mohor, p. d. Joškova. — Kaj pa s hmeljem? Z naše občine je prodanega komaj 5 odstotkov zadnjega pridelka. Ubogi nakupovalci. Na ponudbo ga imajo dovolj. Kaj pomaga, ko pa naroči ni. Zaenkrat kupujejo samo gladko zelenega v malenkostnem obsegu. — Nabavljajna zadruga, ki obratuje v Dolenji vasi, ima že preko 200 članov in se lepo razvija. Ker se po trgovinah ni dobilo moke, sladkorja, olja, petroleja, mila itd., so k zadrugi pristopili tudi kmetje. Prvotno so bili večlanjci, ozir. ustanovitelji večinoma skupina tovarniških delavcev. Dosedaj so vsi člani zadovoljni in plačujejo delnice večinoma v mesečnih obrokih po 30 din.

Ljubno. Prosvetno društvo priredi v soboto zvečer in na Svečnico v našem domu lepo narodno dramo »Plavž«. Nagradite poštrenovalne

igralce s polnoštevili obiskom. Posebno okoličani ne zamudite tega lepega dramskega dela našega slovenskega dramatika g. Kljarja.

Saleška dolina

Bele vode. Sneg bo tudi pri nas kmalu skopnel na veliko žalost naših smučarjev, posebno še tistih, ki prihajajo na Smrekovec. Smrekovska planska koča je letošnjo zimo dobila električno luč, kar je smučarje poleg potrebnega oskrbnika Janeza in njegove žene, ki lepo skrbita za svoje goste, posebej navdušilo.

Skače. Prosvetno društvo »Slomšek« priredi v nedeljo (na Svečnico), dne 2. febr., ob treh popoldne Ancengruberjevo veseligrado: »Slaba vest« v 5 dejanjih. Prijatelji! kat. prosveta vujudno vabljeni, da vidite, kako pomore zdravo, pošteno veselje preko mnogih težav in reši obupajoče nepremišljenih dejanj. Na veselo svidenje!

Celjska okolica

Skofja vas. Lep in priazen je ta kraj, ki leži ob državni cesti v bližini Celja. Ob cesti stojijo lepe kmečke hiše s čednimi gospodarskimi poslopji. Vas loči v dva dela potok Buzirja, čez katerega je zgrajen pred kratkim otvoren novi železobetonski most. Ob tem mostu so vaščani postavili prav lepo novo kapelo v čast sv. Janezu Nepomuku, kar da še lepšo in prikupejšjo obliko tej vasi in pa tudi kaže vernost prebivalcev, kar je vse hvalevredno, da tudi kaj za čast božjo žrtvujejo. Malo naprej zunanaj vasi ob državni cesti pa stoji še ena kapela, katere pa nikakor ne dela časti temu sicer lepemu kraju, ker je že v razpadajočem stanju, saj bo že skoro 40 let, odkar so jo zadnjič popravili in tudi ta kapela je skupna last vseh vaščanov, zato bi bilo priporočati, da se kdo zgane in pridobi dobrotnike, da še to kapelo popravijo.

Velika Pirešica. Vodstvo ljudske šole se iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so pripomogli, da smo za Božič obdarovali revne učence. Posebno se zahvaljuje kr. banski upravi v Ljubljani. Po prizadevanju gospe Terezije Herberstein, zasednice v Pirešici, so darovali: F. Ditrch, tvorničar v Indijli, 500 din; ing. L. Tunner v Beogradu 200 din; nameščenci v tvornici za cement dr. Pavel Kornfelda v Beočinu 580 din; lekarnar Tončič v Celju 50 din; ing. Grasl v Beočinu razna zimska oblačila. Ker je bila ustanovitev šolske kuhinje neizvedljiva, dobe tukajšnji slabotnejši učenci v velikem odmoru skodelico mleka po dobrotljivosti veleposelstnice gđice Irme Ježovnik, ki prispeva dnevno šest litrov mleka. Nadalje darujejo mleko redno: Ignacij Guzej, posestnik v Železnem, Andrej Križan, posestnik v Železnem, Karel Jelen, posestnik v Pirešici. Po možnosti prispevajo mleko še nekateri posestniki. Šolsko vodstvo se najtopleje zahvaljuje vsem darovalcem mleka!

Šmarski kraji

Sv. Križ pri Rog. Slatini. V večih primerih opazimo, da živinorejci ne posvečajo zadosti paznje svoji živini. Tako je enemu posestniku, ki se ni briga, zakaj mu krava tako slabi, krava na posledicah metiljevosti poginila. S takimi dejanji propada naše lastno in narodno premoženje.

Metiljevost je sicer pravočasno lahko ozdravljiva. Kdor sumi svojo živino metiljavosti, naj pošlje vzorec blata od sumljive živine Drž. veterinarskemu bakteriološkemu zavodu v Ljubljani. Pregled je brezplačen. Tudi na ušivost telet nekateri ne obračajo nobene pozornosti. Skrbimo za zdravje naše goveje živine, držimo jo v redu in čistoči. Trud in skrb za njo nam bo živina zlasti v današnjih dneh bogato povrnila.

Sv. Križ pri Rog. Slatini. V nedeljo, dne 19. jan., so slatinski šolarji uprizorili v hotelu Pošta igro »Grudica«. Čisti dobiček je bil namenjen za kruh revnih šolarjev. Udeležba je bila obilna ter se je s tem pomagalo najrevnejši deci.

Zibika. G. Jelšnik 25 let župnik v Zibiki. Na Svečnico poteče 25 let, odkar je prišel v Zibiko za župnika g. Ivan Jelšnik. Svojo službo je nastopil sredi svetovne vojne. Ko je prišel v Zibiko, je našel v župnišču bolnika — svojega prednika g. Jožefa Krajncu, ki je več let ležal na postelji mrtvouden. Torej v zelo težkih razmerah je začel z mladeniško navdušenostjo orati zibiško njivo. In še danes po 25 letih je ravno tako svež in čil, kot je bil takrat ob nastopu fars. G. Jelšnik je mož strogega reda. Poleg farnega dela mu je najljubše delo ter skrb za božjo pot na Tinski gori. Z njemu lastno spretnostjo in prožnostjo pozdravlja in odpravlja romarje. Večkrat se je že izrazil, da bi Zibika in zibiški župnik malo pomenila, če bi nad Zibiko ne bilo Tinske gore, ki nese naše ime v širni svet. Zibiška in Tinska cerkev imata bronaste zvonove. Njegovo delo! Ka je prihajal naš jubilar v Zibiko, bi bil skoraj ostal v blatu, zdaj se lahko v Zibiko pripelje z avtom prav do župnišča. Eden največjih dni v njegovih zibiških letih je bil gotovo dan, ko je leta 1931. blagoslovil in odprl prometno novo zibiško cesto. Da smo dobili na Stranjah urejeno železniško postajo, je največ zalegla njegova premišljena in krepka beseda. Zibičani se zavedajo, da imajo za svojega očeta in pastirja pravega moža in zato bodo 25 letni jubilej slovesno obhajali. Na Svečnico se bo vsa fara ob pol 11. uri dopoldne zbrala k zahvalni službi božji. Najbolj so Zibičani svojemu župniku hvaležni za to, da jim že dolga leta opravlja dvojno službo božjo, da ni treba nikomur opuščati sv. maše. Na to slovesnost bodo prihiteli duhovniki zibiški rojaki, dva sta njegova učenca: seliški župnik Čokl in katehet Zlatolas. P. Odilo bo spregovoril jubilejno besedo. G. župniku želimo, naj še dolgo pase zibiško čredo.

Laški okraj

Laško. Tudi Fantovski odsek v Laškem je za trideseti dan smrti pokojnega dr. Korošca sklical širši sestanek, na katerega je prišlo veliko število zavednih mož in fantov in tako počastilo spomin blagopokojnega. Na sestanku so nam bratje govorniki orisali delo in zasluge, ki jih je izvršil dr. Korošec za časa svojega trudapolnega življenja za slovenski narod. Za zaključek žalne slovesnosti je še bila recitirana deklamacija v spomin dr. Korošcu in tako je bila slovesnost končana. Marsikdo, ki je bil na tej slovesnosti, si je lahko mislil, ko je odhajal, ne bo na lepo človeka, ki bi nadomestil vrzel, ki se nam je napravila s smrtjo dr. Korošca.

Edinstveni pojav je trajal celo uro. Naslednje jutro se je cowboy z vrvi spustil v razpoko in je odkril celo vrsto jam. Sprva mu odkritja niso hoteli verjeti, šele dvajset let pozneje so poslali tja znanstveno odpravo, da jame preišče. To delo je bilo tako težavno, da so ga čez nekaj časa opustili. Raziskani del jam, ki gre v dolžino kakšnih 10 km, so sedaj uredili tako, da je dostop vanj lahek. Po vseh znakih pa sodijo strokovnjaki, da grejo jame v dolžino preko 100 km. Vprašanje pa je, ali bo mogoče potovalce privabiti, kajti jame so v pustem delu Nove Mehike, težko je priti do njih in so oddaljene n. pr. od Newyorka 3000 kilometrov.

Nenavadna zbirka. Eno najbolj nenavadnih zbirk

S silo si ni upal nastopiti napram graničarju, ki se je po zavrnitvi potajil in se delal, kakor bi ne bil skušal z grdo zlorabo gostoljubja in pobratimstva razdreti obveznosti zaroke.

Ker uskok ni kazal sovražnosti ter maščevalnosti, ga je tudi hišni gospodar pustil na miru. O uskoku nikoli ne veš, če te ne bo enkrat prodal kot pobratima v turško sužnost.

Kunigunda se ni več prikazala uskoškemu drznežu pred oči. On sam je znal omamiti črva zavrnjene ljubezni z vojaškimi razvadami.

Za Kunigundo je prav kmalu začutilo vse mesto, kak zaveznik na življenje in smrt je uskoški stotnik s svojo tovarišijo. Graničarji so začeli popivati na kredo, kvartati za meščanski denar, razgrajati, izzivati pretepe ter poboje in ženske si na večer niso upale pokazati se na ulici.

Mariborčani so romali v procesijah k mestnemu sodniku s prošnjami, naj ukroti uskoško svojad, jo nažene iz mesta in zapre za tolovaji vsa mestna vrata.

Gospod Krištof ni bil bojazljivec, pač pa je gledal pred seboj grozeči turški vpad, v katerem bi lahko uskoška zverjad odpovedala in služila turškim plenilcem ter požigalcem za kašipote. Skušal se je znebiti nasilnežev na lep in miren način. Pošiljal je poročila v Gradec, naj od tam izposlujejo odpoklic uskokov, kateri se prav nič ne razlikujejo od bosanskih poturčencev.

Mestni sodnik je čakal na učinkovite ukrepe iz Gradca; uskoška četa je že plenila po Mariboru in grozila s požigi. Mariborčani so se odločili, da zaklenejo gostilne in prekinajo vsak stik z uskoško druhaljo. Prepričani so bili, da bo trezen uskok postal zopet človek s poveljnikom vred, kateri je prednjačil z nasiljem nad imetjem in žensko častjo. Presneto slabo so naleteli meščani z odtegnjenjem vina po mestnih krčmah. Stotnik Pero si je izmislil za ukrotitev gostilničarjev prav uskoško sredstvo. Pustil je ugrabiti prvega krčmarja, na katerega je naletel na ulici. Uskoki so ga gnali na dvorišče Wildenrainerjeve hiše na Koroški cesti, kjer je bilo obsežno gnojšče in radi mile zime gnojica ni bila zamrznjena.

»Birt« je dobil v roke srednje dolg lesen stop v levico, v desnico pa težak bat. Tako oborožen je moral stopiti v gnojšče na oni prostor, na katerem je bilo najbolj globoko in zbrane največ gnojnice. Krdelo uskokov mu je zapovedalo, da mora zabiti stebrič z udarci z batom pod dno gnojnice. Vsak odrek pokorščine bi bil lahko ogenj v strehi za vse mesto. Ujetnik je začel zabijanjem. Skraja je šlo v redu, dokler ni bil zabit kolec pod površje gnojnice, a je moral čisto pod zemljo. Vsak zamahljaj po glavi stebriča pod gnojnico je opljuskal gostilničarja od kolen do glave. Kljub temu je moral nadaljevati zabijanje, dokler ni bilo končano in je bil reževe ves osmrajen.

Z gnojnico oblitega, da je curljalo od njega, so vpra-